

Tanulságos igék Dániel könyvéből

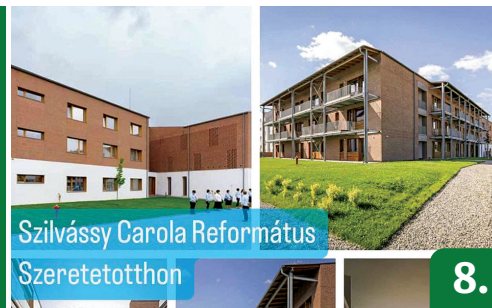
És e háromnak megadatott az a bátorság, hogy nem borultak le a mezőn. Isten megadta nekik a szót, amikor királyok és helytartók elé vitték őket. Nem kezdtek el vitatkozni, csak megvallották hitüket. Azt mondták: a mi Istenünk ki tud minket szabadítani a tüzes kemencéből.

2.

Veszélyes lehet a gyógyszerhulladék

7.

Szilvássy Carola Reformatus
Szeretetotthon

8.

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

ÜZENET

XXXV. ÉVF. • 13. SZÁM
2024. JÚLIUS 1.
ÁRA 2 LEJ

Reggel be- és este kikapcsoló robotok?

Péter apostol csetlése-botlása, forrófejűsége a mai emberre is jellemző. Ő mindent jobban tud. Mindenkit kijavít. Jézust is. Ez az ellenkezés a lábmosás előtt látványos. Na, őt aztán nem! Amúgy nem az alázat ellenkezése ez. Inkább a rá jellemző megdondolatlanság, forrófejű reakció, amely Jézusnak is ellentmond.

Csak az erőteljes szavak térítik észhez Pétert, aki gyorsan kapcsol: tedd, Uram, amit tened kell. Ne csak a lábam, hanem a fejem is! Aztán hamarosan ismét a Jézussal való kapcsolata a tét. A főpap udvarában legyűri a félelem.

Egy sportvetélkedőn a küzdelem alatt a kisfiam hirtelen a hasához kapott. Az edzőnek be kellett dobnia a törölközőt. Nem az első eset volt ez. Nem értettük, mi lehet az oka. Hirtelen jött vírusos fertőzés? Légszomj? Pánikroham? Vagy valami más? Aztán kiderült, hogy megijedt az ellenféltől, aki magasabb fokozatú övet viselt. Félt. Ezért kereste a kiszállás lehetőségét a helyzetből. Eleinte nem is értettük: hiába az izmos, vasgyúró alkat, a technikai tudás, ennek ellenére a félelem mégis „átprogramozta”.

Péter apostol is ezt teszi. Ellenséges közeg veszi körül, mindenki őt vizslatja.

3.

Felgyorsult világunkban folyamatosan robotolunk, s egyre többször feledkezünk el a fontos dolgokról

Az alázat fénylő alakja

460 éve hunyt el Jean Calvin

Az első presbitérium, a genfi köztársaság rendezett élete, az üldözött hitsorsosok befogadása, a keresztyén hit szellemi rendszere, az Institutio, a Genfi Káté, 2300 fennmaradt levél Európa uralkodóihoz, reformátor társakhoz, Britannia hitújítóihoz, a lengyel protestantizmus vezetőihez. Az önkormányzat, a magisztrátus és az egyházkormányzat, a konzisztórium különválasztása, ispotály, kórház a betegeknek, az árváknak. Egy jogász és teológus elme világtörténelmet formáló alkotásai, ezernyi lelkigondozói igehirdetés, beszéd, előadás, vitairat. 460 éve hunyt el Jean Calvin francia reformátor, akit magyar nyelvterületen mindenki Kálvin Jánosnak ismer.

Életének 54. esztendejében 1564. május 27-én Genfben a St. Pierre közeleti utcában hunyta le szemét a református reformáció elindítója. Néhány jelentős mondatát idézzük fel élete végéről. Kálvin 1564. február 6-án tartotta utolsó prédikációját, mert igen erős légszomj gyötörte.

4.

A misszió a költségvetés végén kullog

Beszélgetés Péntek-Gyimesi András magyarkapusi lelkipásztorral

A Kolozsvárhoz közeli Magyarapason nemrég hálaadó istentisztelet keretében avatták fel a megújult templomot. Ebből az alkalomból beszélgettünk Péntek-Gyimesi András lelkipásztorral a gyülekezeti élet lelkésszolgáltatásáról, a missziói munka és a konfirmáció hiányosságairól, a szakképzett munkatársak hiányáról.

5.

Tanulságos igék Dániel könyvéből 3.

Hitvallás nehéz időkben

Nebukadneccar király Dura mezején arany állóképet állíttatott fel. Így szokott ő tenni: ott épít, ahol mások verítékeznek, ahol mások sírnak, gyermekek éheznek. A király hatalmas képet állíttatott magának a nép könnyéből és verítékéből. És ünnepeltetni akarta magát. Nagy ünnepet rendelt el. Meghívott fejedelmeket, helytartókat, kormányzókat, kincstartókat és tanácsosokat. De nemcsak őket, hanem népeket, nemzeteket, nyelveket. S óriási felvonulást rendezett. Megparancsolta, hogy a képet imádni kell. Az ő világában mindent parancsra kellett teljesíteni.

Mennyire ismerős ez a mi számunkra is. Felvonulni s a diktátort imádni. Amikor megadták a jelet, le kellett borulni. S ehhez hangulatot is teremteni. Az uralkodó mindent meg tudott tenni, amit akart. A hangulatot a zeneszerszámok által érte el. Gondosan kiválasztották a zeneszerszámokat: citera, hárfa, lant, kürt, síp, duda. Amikor azok megszólaltak, nemcsak hurrát kellett kiáltani, hanem le kellett borulni és az állóképet imádni.

Parancsra kellett imádni a három méter széles és harminc méter magas képet. Vallásos tisztelettel körülvenni a király képét. Mennyire ismerős ez! Mily jellemző ez a mindenkor diktátorokra. A király a totalitárius állam megtestesítője. A hatalma mindenre kiterjed. Nem maradhatott egyetlen terület sem, ami ne lett volna alávetve uralmának. Mindent ő állíttatott fel. Nem kevesebbszer, mint hatszor olvassuk, hogy „állította”. Mindennek ő helyezte el az alapkövét, mindennek az ő parancsára kellett történnie.

És jaj annak, aki nem engedelmeskedett. Arra a tüzes kemence várt. Azt is ő állíttatta, amely állandó leltári tárgya volt, mindennek a mozgatórugója. A félelem olyan nagy volt, hogy az mindenkit letaglózott. A fejedelmek, helytartók, tanácsosok mind leborultak az állókép előtt. Érthető.

S most jöjjünk közelebb magunkhoz. Nem maradhatunk a szemlélők szerepében. Mind-

nyáján ott vagyunk Dura mezején. Ami ott történik, az a mi nyomorúságunk. Azért van olyan kevés ellenállás az emberekben, mert kis Nebukadneccar lapul bennünk is. Nem igaz az, hogy csak a vezetők rosszak, a nép pedig jó. Azért nem állnak ellent, mert bennük van a hazugság lelke. Mert mindnyájan vétkeztünk és szűkölködünk Isten dicsősége nélkül. Ezért történik meg, hogy minden nép leborult.

Ám Isten az égben van. És ő onnan is látja a mi szégyenünket. Könyörületessége viszont ott lebeg Dura mezeje felett is. Ő mindig kiválasztotta könyörületességének és szeretetének edényeit. Csak egy maroknyi ember, csak három barát, de e három jelentette Isten egyházát. És e háromnak megadatott az a bátorság, hogy nem borultak le a mezőn. Isten megadta nekik a szót, amikor királyok és helytartók elé vitték őket. Nem kezdtek el vitatkozni, csak megvallották hitüket. Azt mondták: a mi Istenünk ki tud minket szabadítani a tüzes kemencéből.

Azért van olyan kevés ellenállás az emberekben, mert kis Nebukadneccar lapul bennünk is. Nem igaz az, hogy csak a vezetők rosszak, a nép pedig jó.

A hitvalló egyháznak ez a csodája úgy áll Nebukadneccar előtt, mint egy fal, amely mint-ha váratlanul a földből nőne ki. A hitnek e falát nem emberi kéz építette. A király érezte, hogy ez sokkal kevésbé áttörhető, mint az a magas

„Íme, a mi Istenünk, akit szolgálunk, ki tud szabadítani az égő, tüzes kemencéből, és a te kezedből is, ó király. Legyen tudodra ó király, hogy mi a te isteneidet nem tiszteljük, és az aranszobrot, amit fölállítottattál, nem imádjuk.”

(Dán 3,17–19)

fal, amelyet ő épített a város köré. Arcának színe elváltozott: olyan parancsot adott ki, amely nevetséges: a kemencét hétszer olyan forróra hevítették, mint máskor.

Ami ezután történt, mindenki számára ismert. Nebukadneccarnak meg kellett látnia, hogy neki nemcsak három emberrel van dolga. Beteljesedett az ígélet: ha tűzön megy át, meg nem perzsel téged. Még a füst szaga sem volt érezhető rajtuk. Nebukadneccar csodálkozott, s elgondolkodott a történetek felett.

Nem ismerte el Isten kegyelmét, de hatalmát már igen: nincs ilyen Isten, aki úgy tudna megszabadítani, mint ő. Itt mindent az Úr cselekedett. A hitvalló egyház csodája, hogy a tűz nem emésztette meg a három embert.

S ki volt az a titokzatos negyedik, aki felett Nebukadneccar is csodálkozott? Úgy gondoljuk, hogy ismerjük azt a negyediket, akinek ábrázata olyan, mint valami Istennek Fiáé. És mi még azt is hinni merjük, hogy Isten fia volt, aki leszállt a mi világunk tüzes kemencéjébe.

Jézusnak azért kellett eljönnie, mert mindenki leborult az állókép előtt. Ezért kellett meghalnia és feltámadnia. Az, ami a tüzes kemencében történt, kicsiny dolog amellett, ami az Arimáthiai József sírjában történt. Nemcsak Nebukadneccar tüze, de még a halál sem tudta őt megemészteni.

Azóta e titokzatos negyedik mindig jelen van, ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az ő nevében. És ahol a tüzes kemencébe be kell lépni. Amikor a legtüzesebb kemencébe, a halálba kell belépni, akkor is ő lesz velünk az ő csodálatos szabadításával.

| LŐRINCZ ISTVÁN |

Hirdetés

Igényes, pontos munkát garantálva vállalja templomok, műemlékek, egyházi épületek felújítását és karbantartását az **ALPINBIST Kft.**

Tornyok, toronydiszek festését, felújítását, bádогоzását, villámhárítók és ereszcatornák szerelését ipari alpinechnikával végzi el állványozási költségek nélkül.

További információk a **0755 312 904** telefonszámon.

Salétromos falak? A Biodry erre egy végleges megoldást kínál!

NEDVES FALAK?

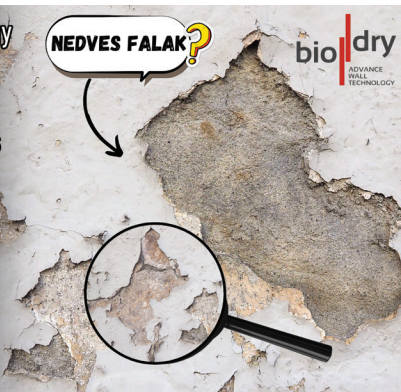
bio|dry
ADVANCE WALL TECHNOLOGY

Svájci technológiánk természetes módon állítja meg a kapilláris nedvességet régi épületekben, templomokban, műemlékekben.

További információ:

0770 765 537

www.biodryromania.ro

Reggel be- és este kikapcsoló robotok?

1. | Gyanúsak tartják, megvádolják. Pánikba esik. Már nem ura önmagának. Előre menekül, még mielőtt őt is elhurcolják és oda-dobják Jézus mellé. Ezért a káromlás, a tagadás. Meg akarja győzni vádlóit. Hát így beszél az, aki Jézushoz tartozik?

Számítása célba ér. Már nem törődnek vele. Majd kivezetik Jézust, aki elindul a megaláztatás útján. Elhalad mellette, egy pillanatra ránéz Péterre, és nem szól semmit. Megint ugyanaz a helyzet, mint a lábmosásnál. Jézussal vagy Jézus nélkül? Dönteni kell.

Ez a kérdés nekifeszül a mai embernek is, akinek viszont nincsenek igen-nem válaszai, hiszen már nem biztos semmiben. Világában minden viszonylagos, nincs már egyetlen biztos pont körülötte. Ezért úgy mond nemet Jézusra, hogy nem mond semmit, csak elegánsan elfordul. Hátat fordít. Isten helyett más „programot” választ vasárnap. Vagy minden nap. Karácsonyi, húsvéti, pünkösdi wellnesst. Mindegy, csak Isten ne legyen útban.

Pétert sokkolja az istennélküliség. Ezért, amilyen gyorsan csak tud, visszatér az Úrhoz. A ma embere ezzel szemben meggyőzi magát az életét behálózó politikailag korrekt gondolattal, amely nem akar tudni Istenről. A „haladó ember” elhalad Isten mellett. Míg végül magára marad saját világában. E virtuális kalitkában él, örül és gyászol. Ebben szenved az egyedül-

léttől. A lelki nyomorúságtól. Egyik közírónk szerint „kívülről minden rendben valónak látszik, pedig szépen lassan megőrül az ember. Megbolondul és gonosszá válik. Csak önmagát látja. Csak megy előre. Egyfajta robot, amely reggel be-, este meg kikapcsol.”

Péter meginog, elesik, majd visszatér az Úrhoz. Jézus szemében ott a megbocsátás.

| FÁBIÁN TIBOR |

Megmaradásunk reménye

Nem mi döntünk arról, mikor születünk, s hogy mikor jár le földi életünk. A születésünk és elhalálásunk közti időben viszont sok minden rajtunk múlik. Nem kiszolgáltatott favevéként kell hányódnunk az élet változó légáramlataiban, mert tudnunk kell: akik Istent tartják oltalmuknak és őt választják menedékkünek, azok szilárd talajt találnak lábuk alatt. „Tollaival fedez be téged, és szárnyai alatt lesz oltalmad; pajzs és páncél az ő hűsége” – vallja a zsoltáros (Zsolt 91, 4). Tehát annak a kezére bízhatjuk magunkat, aki számunkra a jobbat akarja, és aki a rossz dolgokat is képes jóra fordítani. Ez biztonságot jelenthet számunkra a legviharosabb időkben is. Az élet minden pillanata értékes és drága, jobb úgy élni, hogy a végén visszatekintve ne kelljen miatta szégyenkezni.

Sokszor éljük a magunk megszokott, gyakran felszínes életét anélkül, hogy megvizsgálnánk: cselekedetünk, életvitelünk Isten mércéjéhez igazodik-e. Jelentéktelen apróság – véljük sok dologról, amely talán Isten szemében egyáltalán nem lényegtelen. Éppen a látszólag említésre sem méltó, olykor még feleslegesnek is tűnő, kicsinyes hozzáállásunk árulkodik a szívbéli állapotunkról, és teszi nyilvánvalóvá lelki érettségünket – vagy éppen annak hiányát.

Naponta adódhatnak olyan helyzetek, amelyekben döntenünk kell. Ha Isten Szentlelke hatja át életünket, akkor semmi szeretetlen magatartás nem uralkodhat rajtunk. Istenhez való megtérésünk, gondolkodásunk megváltoztatása valóságos irányváltást jelent. Csak az ő igéje lehet mécses a lábunk előtt, különben nem igazodnánk el a vélemények zűrzavarában. Isten igéje éberségre és józanságra szólít minket. A jólét és a külső biztonság sokszor eltakarja előlünk azt, ami fontos.

Attól kezdve, hogy megszülettünk, mindnyájan öregszünk. Egy idő után elfárad a test,

Csak Isten igéje lehet mécses a lábunk előtt, különben nem igazodnánk el a vélemények zűrzavarában

Fotó: Kiss Gábor

lelassulnak a reflexek, csökken a fizikai és szellemi teljesítőképességünk. Az egykor oly tevékeny ember kikerül az élet sodrából. Egyre ritkábban kéri a segítségét, egyre inkább magára marad. A régi barátok közül többen elmennek a minden élők útján. Akik maradnak, kétszer is meggondolják, kimozduljanak-e otthonukból. Egyre inkább átéli az ember, hogy egyedül van. És minél tevékenyebb volt valaki, annál nehezebben veszi tudomásul, hogy nélküle is megy az élet. Sokan eléggé félnek e folyamatától. De miért? Valószínű azért, mert ekkor kerül közelebb hozzánk a végső elmúlás. Pál apostol

viszont így vall: „mert nekem az élet Krisztus és a meghalás nyereség” (Fil 1,21).

Istennél semmi sem lehetetlen. Nincs az a mélység, az a nyomorúság, amelyből ne tudna megszabadítani. Legyen ez a családban, a munkahelyen, a környezetünkben vagy bármely más helyen. Isten pontos menetrendje szerint történnek a dolgok. Életünk az ő kezében van. Jézus közbenjárói segítségére mindig számíthatunk, akit imádságainkban megszólíthatunk, és aki megért minket úgy, ahogy embertársaink közül senki sem. Megmaradásunk egyetlen reménysége Krisztusban van.

| BÁNYAI LÁSZLÓ |

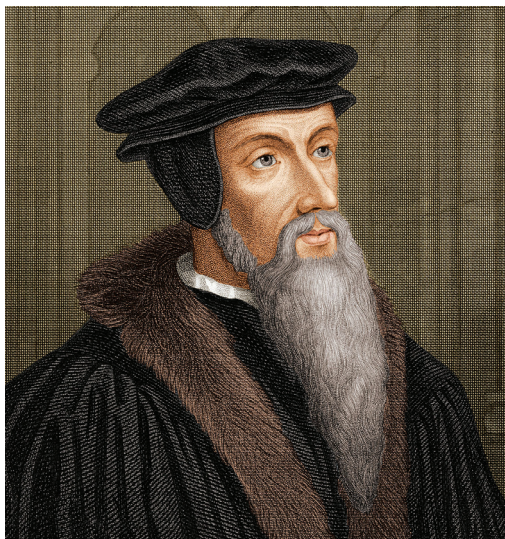
Az alázat fénylő alakja

460 éve hunyt el Jean Calvin

1. | Az evangéliumi harmóniáról szólt, majd délután 2 órakor megtartotta az akadémián utolsó nyilvános előadását. Egyre halkabbá vált beszéde. Néhányszor még elment a gyülekezetbe, ami nem messze volt lakásától, ahonnan rálátott temploma, a Saint Pierre tornyaira. De már csak rövid imákra futotta testi erejéből. Gyakran feltekintett az égre, és ezt ismételte: meddig még, Uram, meddig?

Március 27-én elvitette magát a városházára. A bejáratnál már két kísérőjére kellett támaszkodnia, hogy a tanácssteremig jusson. Az új rektor, Colladon letette a hivatali esküt, majd Kálvin vette a kalapját, s hazaindult. A jelenlévő urak szemét könnyű fátyolozta, amit Kálvin észrevett, s csak ennyit mondott: úgy érzem, ez az utolsó látogatásom e helyen. Húsvétkor úrvacsorát kívánt venni, egy széken vitette el magát a templomba. Utóda, Theodore Béza prédikált, az ő kezéből vette a szent úrvacsorát.

Április 26-án végrendelete elkészítésének másnapján a városháza tanácsterméből a tanácsosok átmentek Kálvin lakására. Kifejezte azt a vágyát, hogy szeretne szólni hozzájuk. Fehér hálóingjében felült az ágyán, miközben a jelenlévők közül valaki megtámasztotta. Béza szerint úgy ült ott, mint Isten szolgája és valami próféta. „Nagyságos uraim, nem tudok eléggé hálás lenni azért a megtiszteltetésért és barátságért, amit részletekről tapasztalok, jóllehet nem szolgáltam rá erre. Igazából azt mondhatom, hogy köztársaságotokat teljes lelkemmel próbáltam szolgálni. Ismételten csak azt tudom mondani, bocsássatok meg nekem, ha teljesítményem a nyilvános és a magánéletben nem volt annyira nagy, mint amilyen lehetett volna. Az, hogy biztonságban élhettek, az azért van, mert Isten az, aki mind az államokat, mind az egyéneket megtartja és kormányozza, s azt akarja elérni, hogy teljes függőségben érezzük magunkat tőle”. Hosszú otthoni beszéde végén áldó imát

mondott, majd mindenkinek odanyújtotta jobb kezét, és boldog életet kívánt nekik.

Április 28-án a lelkészek mentek el hozzá. Imádság után elmondta, hogy amint ágyba fektetik, azonnal erőtlenség telepszik rá. „Azt hiszem, kemény haláltusán kell majd átmennem, s tartok tőle, hogy rövid idő múlva elvesztem eszméletemet, miközben a fejem teljesen tiszta. Azért hívatlak titeket ide, hogy szóljak hozzátok, mielőtt Isten magához hív”.
Május 3-án a régi barát, G. Farel lelkész látogatta meg. Átélték újra barátságuk napjait, amely örömmel töltötte el őket. Másnap Farel prédikált Kálvin szószerén, áldást mondott és hazatért Neuchâtelbe. Ettől kezdve Kálvin nagy fájdalmak között az imában talált enyhületet pár pillanatra. Gyakran hallották így fohászolni: „Uram, felőrlősz, de megelégszem ezzel, mert a te kezéd teszi ezt velem”.

Így érkezett el 1564. május 27. Este szóltak Bézának, aki Kálvinhoz sietett. Halála pillanatáig beszélni tudott, bár már sem kezeit, sem

Muraközy Gyula

Kálvin

Két arca van: az egyik rám mered,
Mint büszke kőszirt nyüzsgő völgy felett,
Lelkünkbe néző lelkiismeret.

Dacos kemény arc. Gránitból faragták.
Tekintete a végtelen szabadság.
Belécsonkulnak gyilkos, balga szabályák.

Századok fölött virraszt egyedül,
Magános, büszke csönd veszi körül,
Lelkén az óriások gondja ül.

A másik arca szenvedő, szelíd...
Hordozza titkon mások könnyeit,
S magányok mély völgyébe rejtezik.

Alázatos arc... Remegő gyerek...
„...Amazt mi látjuk, földi emberek,
Ezt csak az Úr, a csillagok felett.

lábait nem mozgatta. Amint a nap lenyugodott, a nagy fény, ami a földön az egyház javára világított benne, visszatért a mennybe. Isten megmutatta Kálvinon keresztül azt is, hogyan lehet az ő színe előtt méltó módon élni és halni.

Május 28., vasárnap: a genfi köztársaság elvesztette az Úr prófétáját, az egyház szegény nyája hű pásztort gyászolta. Az iskolákban az igazi tanító és a mester elvesztésén szomorkodtak. Mindenki siratta az igazi vigasztalót. Reggel fehér lepelbe tették holttestét, s egyszerű fakoporsóba fektették. Délután a Plainpalais templomudvarára vitték. Szokásos sírhelyre temették, mint mindenkit a városban. Semmi írást nem akart sírhelyén, de szolgálati utódja, Béza ezt emlékező szavaiban megtette: „Itt nyugszik Kálvin, Isten embere. Róma rettentője, a tagadóknak halála, a gonosznak félelmére, elűzésére és gyűlölésére. A kegyeseknek hálája kíséri szakadatlan. Te, ki ide lépsz e sírhoz, minden fényűzés és pompa nélkül találod azt. Hogy mi hantolta ezt, gyorsan látod: az alázat fénylő alakja, ez az, amit ő akart. Ha mégis többet keresel e helyen, s halk mormolással még tovább, gondold meg jól, hogy érc és kő mily szegényes lenne jelezni azt, akinek neve csupa fény és ragyogás itt e hant alatt”.

Június 1-jén a konzisztórium az egyháztanács ülésén a jegyzőkönyvbe ezt jegyezte: „Istenhez távozott szombaton este”. Aztán Béza szavait is lejegyezték: „a gyülekezettől soha nem vonta meg jó tanácsát és ítéletét. Soha nem kereste a maga hasznát és előnyét, mindig megtartotta a nemes egyensúlyt. Soha nem élt vissza hatalmával, hanem arra törekedett, hogy megossza a terheket”.

Legnagyobb ellenfele, IV. Piusz pápa, amint hírét vette Kálvin halálának, ezt mondta: „ennek a heretikusnak a befolyása abban állt, hogy a pénz semmi hatással sem volt rá. Ha ilyen szolgálaim lennének, bírodalmam a tengeről a tengerig, azaz a világ végéig érne”.

Fotó: Somogyi Botond

A Saint Pierre-templom és közelében Kálvin auditórium (előadóterme) a svájci Genf központjában

A misszió a költségvetés végén kullog

1. | – Milyen régi a település, mikor épült a templom?

– A települést az 1200-as években először az okiratok, katolikus lakták, szászok is, a reformációt követően tért át a lakosság a református vallásra. Az egyházközség temploma a 13. században épült, amelyet a 18. században módosítottak, s az utóbbi hat évben kívül-belül megújult. Az 1740-es években történt átalakítás során festették a kazettákat Umling Lőrinc vezetésével, akkor kapta a templom a teljes belső bútorzatát. Az orgona 1860-ban készült, nem a karban helyezkedik el, hanem külön feljáróval a templom minden részétől függetlenül a szószékkel szemben helyezkedik el.

– Nemrég tartottak hálaadó istentiszteletet Kapuson. Hogyan, mikor újult meg a templom?

– Majdnem nyolc évvel ezelőtt kerültem Magyarapásra, s néhány hónap múlva már pályázatot készítettünk a román állam műemléképületekre szánt uniós kiírására. Sajnos a folyamat megszünt, ám 2017-ben az egyházkerület a magyar kormány által biztosított összegekből indította a templomfelújítási programját, amelynek később mi is részese lettünk. Közben 2018-ban sikerült az 1939-ben Kós Károly által tervezett óvodát felújítani – a kerület óvodafelújítási programjának keretében. A templomfelújítással különben lépésekben haladtunk, mert a teljes összeg nem állt a rendelkezésünkre, szerencsére öt éven keresztül a román állam is támogatta a munkálatokat, mint ahogy támogatást kaptunk a Bethlen Gábor Alaptól is. Köszönettel tartozunk mindazoknak, akik Bukarestben képviselték az ügyünket, különösen László Attila RMDSZ-szenátornak, aki óriási részt vállalt a háttérmunkában. Nem gondoltuk volna, hogy teljes mértékben sikerül a felújítás, de köszönhető mindez egy helyi vállalkozónak is, aki hozzájárult ahhoz, hogy a legjobb anyagokból a legjobb szakemberek dolgozzanak.

– Mekkora a gyülekezet?

– A gyülekezet mintegy 680 lelket számlál, a helyben lakók száma viszont csupán 430, a többiek városon vagy külföldön élnek. Közülük sokan nem akarnak elmaradni a gyülekezet-től, sokszor látogatnak haza. A gyülekezeti élet rendkívül összetett kérdés. Egy hagyományos réteg szinte minden alkalommal részt vesz az

istentiszteleten, mások újítani szeretnének, s ezt a többiek nem látják jó szemmel. A fiatalok zöme városban él, őket nem tudjuk elérni, ezzel a gonddal szinte minden vidéki egyházközség küzd. Tehát a gyülekezet több rétegből áll, de csupán egyet tudunk megszólítani.

– Hogyan lehet elérni a többieket?

– Az egyházközségnek különböző típusú missziói programot kellene kínálnia, ám úgy érzem, a gyülekezet erre nincs felkészülve. Sikeres viszont a gyermekistentisztelet: vasárnap a kicsik eljönnek a templomba, később átmennek a parókiára, ahol megtartják számukra a vasárnapi iskolát. Azért működik jól, mert szakképzett pedagógusok foglalkoznak a gyerekekkel. A szombati vallásórán inkább beszélgetünk egymással, mesélek nekik, vasárnap részt vehetnek barkácsolásban, színezésben is. Szükségünk volna olyan képzett munkatársakra, akik nem hatalmi kérdésként fogják fel a munkát, hanem szolgálatként.

– Kikre gondol?

– Diakónusra, szociális munkásra, ám gazdasági szakemberekre is. Nélkülük a lelkeszi munka jelentős részét az iratkezelés, anyagi javak kezelése tölti ki, s nem a misszióba fektetett idő. Ez tetten érhető akkor is, ha megnézzük a költségvetéseket: mekkora pénzt fektetünk az épületek, intézmény fenntartására, és mennyit fordítunk a misszióra? Rendkívül fájó számomra, hogy az egyházban a költségvetést általában

a nagy kiadásokkal, építkezésekkel kezdjük, s valahol a végén kullog a misszióra szánt összeg.

– Képzésre nincs lehetőség?

– Lenne, de a fiatalokban hiányolom a kitartást és a szülők hozzáállását is, akik buzdítanák gyermekeiket, hogy azok hosszú távra is tervezzenek (legyen az akár sport vagy zene). Ha a gyülekezetben nekifogunk valaminek, de nincs hosszú távú tervezés és elképzelés – a gyülekezeti tagok részéről pedig akarat –, akkor idővel abbamarad. S ha valami megszűnik, azt nehéz újjáéleszteni. Népegyházi keretek között élünk, ami jó dolog részben, ám a gyülekezetek még mindig lelkészközpontúak. Óriási mentalitásváltozáson kellene átesniük az embereknek, s rá kellene jönniük: „ez a miénk”, „felelősséggel tartozom nemcsak a gyülekezet, a templom és az egyház irányába, hanem a falunak is, amelyben élek”. Bizonyos szempontból példát szolgáltatnak számunkra a neoprotestáns gyülekezetekben a misszió munkák, evangelizációk.

– Hasonló evangelizációs alkalom nálunk is zajlik egy-két gyülekezetben...

– Létezik, ám annak két része van. Nem elég evangelizációs sorozatot megszervezni, hanem a hallottakat meg kell beszélni azért, hogy az ige-hallgató annak gyümölcseit is megértse. Nálunk is tartottunk hasonló hetet, a hívek elmondták, milyen jó volt. De hogy annak milyen lecsapódása van a személyes életükben, az más kérdés.

– Milyen gyülekezeti alkalmak megtartására van lehetőség?

– Istentiszteletet tartunk vasárnap két alkalommal, valamint hétfő és szombat este. A bőjti időszakban bevezettünk egy szerda reggeli online áhítatot, amelyet sokan követnek. Hét végén vallásórát tartunk, nyáron a gyermekeknek bibliahetet. Az ifjúsági munka döcög, néha össze tudjuk hívni a fiatalokat egy-egy beszélgetésre. Vannak olyanok is, akik segédkeznek különböző egyházi rendezvények alkalmával. Az utóbbi időben az ifjak néptáncoktatás miatt minden hétvégén készültek a fellépésekre.

– Végeznek-e valakik diakóniai munkát?

– A diakóniai munka a családlátogatások alkalmával történik. Gyülekezetünkben viszont élnek olyan idős asszonyok, akik meglátogatják a betegeket. Egyesek naponta elmennek a rászorulókhhoz, Bibliát visznek, imádkoznak. Amikor beteg voltam, hozzám is eljöttek, ajándékot hoztak, igét olvastak és imádkoztak. Megdöbentem, hogy ez olyan szolgálat, amelyet nem értékel(t)ünk eléggé. Sajnos egyre kevesebb ilyen idős asszony él, utánpótlás pedig nincs.

– Milyen a konfirmáció?

– A hagyományhoz tartozik inkább. Az első órán általában azt mondják a fiatalok, hogy azért vesznek részt az oktatáson, mert a szülők akarják. Számomra kérdés, hogy a 15–16 éves korban tartott konfirmáció jó időpont-e az életükben. Önazonosságuk nincs kialakulva, azt sem tudják, mit akarnak az életben. Mi pedig elvárjuk, hogy nagy tömeg előtt elmondják a kátékérdésekre a válaszokat, vallást tegyenek hitükről, amikor azt sem tudják, „eszik-e vagy isszák azt”. A konfirmáció struktúrájának változtatásán természetesen felsőbb szinten kell döntenie.

Ünnepőbe öltözött gyülekezeti tagok a kapusi templom felavatása alkalmából tartott istentiszteleten

Az Élet vonzásában

Miért erősebb vajon bennünk mindenféle más iránt a vágy, mintsem Isten iránt? Miként lehet, hogy háborúkat indítunk, új dolgokat fedezünk fel, új termékeket készítünk (s közben szeméthyegyeket gyártunk), hogy az emberi vágyak kielégüljenek? Az Isten iránti vágy pedig mintha nem tevékenykedne ekkora erővel bennünk. Miként lehet, hogy vonzzuk magunkhoz elemi erővel azt, ami pusztít, az életet pedig mintha taszítanánk? Miért van az, hogy az Isten iránti vágyat állandóan ébren kell tartani, táplálni, őrizni kell – míg a testi vágyainkat éppen, hogy fékeznünk?

Ha szeretnénk, hogy Isten igéje irányítónként legyen a kezünkben, akkor a vágyaink beteljesedését is benne kell megtalálnunk. Vágyjunk arra, amit Isten ad nekünk! Annak a vonzásnak kell engednünk, amely életet, gyümölcsöt és békét ad. Minden ember számára egy életre szóló harc ez a vágyakkal, de jó lenne, ha már fiatalon észrevennénk ennek a súlyát.

Az előbbieken feltett kérdésekre válaszként született meg immár második alkalommal a Fit7 (Fiatal Tanítványok Hete) ifjúsági táborokra szánt kézikönyve, amelynek ideai témája „Az Élet vonzásában”.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület megbízásából az Erdélyi Református Egyházkerület Ifjúsági Egyesületével (IKE) partnerségben összeállított könyv célcsoportja a konfirmandus (13–15 évesek) és ifis (15–18 évesek) korosztály.

A munkacsoport királyhágómelléki lelkipásztorokból, vallástanárokból, valamint az IKE képviselőjéből állt össze azzal a céllal, hogy nyári táborok, ifjúsági találkozók, kátés és ifjúsági napok programjaként segítséget nyújthasson a szervezőknek. Ez használható délelőtti (ahogyan a Vakációs Bibliahét működik) vagy tábori keretben is (öt teljes nap úrvacsorás istentisztelettel zárva) egy jól követhető struktúrával. Ahogy a bevezetőben fogalmazza meg a szerkesztő csapat: „az ideai Fit7 tematikájával nem az a célunk elsősorban, hogy a keresztyén tanítás igazságát bemutassuk – természetesen ennek fontosságáról nem mondunk le –, hanem arra hívjuk a fiatalokat, hogy ők maguk vizsgálják meg, miért igaz az evangélium, és hogy felfedezzék: a Jézus Krisztussal való személyes kapcsolat nemcsak választ ad az élet nagy kérdéseire, hanem ez az egyetlen olyan válasz, amely segítséget is ad mindezekben.”

Az öt alapkérdés, amelyet körbejár a kézikönyv: az élet értelme, a megelégedés, a szabadság, az önazonosság, valamint a reménység. Mind-egyikről lehetne egy-egy egész hetet is tartani, de a cél az, hogy irányt kapjanak e kérdésekben a fiatalok. A programok felépítése azt szeretné

elérni, hogy az Élet vonzza őket, annak az életnek az örömeiben legyenek benne, amelyben felismerik maguk mellett Krisztust. A vágyak növekvő vonzásában mégis az Életet tudják választani. Nem a sajátjukat, hanem a Krisztusét.

Használja Isten dicsőségére sok ifjúsággal foglalkozó szolgatárs ezt a kézikönyvet, de az is segítség, ha a táborokat népszerűsítik a fiataloknak. Hiszen ezek az alkalmak is az Isten iránti vágyat hivatottak erősíteni.

| PAP ÁKOS |

Ép testben ép lélek

Akár hisszük akár nem, az év fele eltelt. Ha visszatekintünk az elmúlt hónapokra, láthatjuk a testi és lelki fejlődésünket. Teljes erővel benne vagyunk a nyárban, amely még egyeseknek talán vizsgaidőszakot, másoknak már a jól megérdemelt pihenést jelenti. Mindenesetre továbbra sem feledkezhetünk meg a szabadban töltött idő fontosságáról, kapcsolataink ápolásáról, illetve a helyes táplálkozás és testmozgás fogalmairól. Az eperszezon lejárt ugyan, de újabb szezonális gyümölcsökkel örvendeztet meg az Úr bennünket.

Egészségünk érdekében elengedhetetlen ebben az időben figyelmet fordítani a folyamatos folyadékpótlásra és a nap elleni védekezésre. A nyári hónapok folyamán a magasabb hőmérsékletek miatt fokozottabban ki vagyunk téve bizonyos veszélyeknek úgy, mint a leégés, nap-szúrás, kiszáradás. A megfelelő védekezés érdekében figyeljünk oda napi folyadékbevitelünkre és a fényvédők megfelelő használatára.

A nyár azonban nem csak a vakáció és az önfeledt szórakozás időszaka. Ne feledkezzünk meg arról sem, hogy a nyár az aratás ideje is, s ezért a hálaadásé is. Gondolkozzunk el, hogy mi mindent kaptunk ebben az évben és mennyi jó vár még ránk ezután!

| SZÁSZ ZSOLT |

Veszélyes lehet a gyógyszerhulladék

Beszélgetés Gál Katalin gyógyszerésszel

Lakásunkban naponta kerülünk szembe lejárt gyógyszerekkel. De mit kellene ezekkel tenni? Mit értünk gyógyszerhulladék alatt, és miért fontos erről beszélni? A kérdéseket Gál Katalin kolozsvári gyógyszerésszel boncolgattuk.

– Mit értünk gyógyszerhulladék alatt?

– Olyan gyógyszereket, amelyeknek a szavatossági ideje lejárt, illetve olyanokat, amelyeket valamikor megvettünk, de már nem használunk és ott hevernek a különböző polcokon a háztartásunkban.

– Miért veszélyesek ezek?

– Akkor a legveszélyesebbek, amikor nem tároljuk kellőképpen őket, vagy amikor bekerülnek a szemétkbe, onnan pedig olyan emberekhez kerülhetnek, akik beveszik őket anélkül, hogy szükségük lenne rájuk. Akár állatok is megehetik azokat. Akkor is veszélyesek, amikor például a talajvízbe jutnak, és elindul egy körforgás. Ebben az esetben szennyeződésről beszélünk.

– Nálunk létezik bármiféle szabályozás vagy korlátozás a gyógyszerhulladékokra vonatkozóan?

– Tavaly októberéig létezett egy törvény, amely szerint a gyógyszertárakban lehetett ezeket begyűjteni. Viszont a törvény nem kötelezte a gyógyszertárakat. Tavaly októberben jelent meg a rendelet arról, hogy a kórházak – akár állami, akár magánkórházak – kötelesek a lejárt gyógyszerek begyűjtésére. A gyógyszerhulladék számára a kórházak kötelesek kihelyezni különleges konténereket az intézmények udvarán, jól elérhető helyen. Az olyan falvakban, községekben, ahol nincsenek kórházak, a gyógyszertárak közelében kell elhelyezni azo-

kat. Én olyan gyógyszertárban dolgozom, ahol úgy döntöttünk, begyűjtjük a lejárt gyógyszereket, ezeket a gyógyszertár saját költségén a különböző, erre szakosodott cégekkel megsemmisíti. Ám mivel ez nem volt kötelező annak idején, a gyógyszertárak eldönthették, hogy begyűjtik-e a gyógyszerhulladékot, és sok helyen nem is tették meg. Így kerültünk abba a helyzetbe, hogy az ember hiába akart jól tenni, a többletköltségek miatt a gyógyszertár nem vette be a lejárt pirulákat, ezért a szennyeződés is növekedett. Az új törvény szerint a kórházaknak be kell gyűjteniük a gyógyszerhulladékot, az intézményeknek szerződésük van azokkal a cégekkel, amelyek megsemmisítik az orvosságokat. A hátrány ezúttal az, hogy a lakosoknak a gyógyszerhulladékkal el kell menniük egy kórházhoz, ez pedig nem könnyíti meg a lejárt gyógyszerek begyűjtését.

– Nálatok a gyógyszertárban volt bármiféle előírás, hogyan kell leadni a gyógyszereket?

– Mi kézzel írt nyilatkozatot írtunk az illetővel, aki behozta a gyógyszert. Erre azért volt szükség, hogy ha esetleg lesz ellenőrzés, tudjuk elmagyarázni, hogy miért van a gyógyszertárban az adott mennyiségű lejárt orvosság. Arra is megkértük a hozzánk forduló személyeket, hogy az elsődleges csomagolásból, tehát a kartondobozból vegyék ki a gyógyszereket, mert a gyógyszertárak a megsemmisítésért a cégeknek minden kilóért külön kellett fizetniük. Akkor az volt a cél, hogy minél könnyebb legyen. Nekünk ez a két kikötésünk volt. Jelenleg a kórházaknál a kartoncsomagolást és a prospektust a papírhulladékhoz kell tenni, a tablettákat külön helyre kell üríteni, és szintén külön helyre kell dobni a nyomást tartalmazó flakonokat, üvegeket (spray-eket, aeroszoloikat).

– Figyelnek a lejárt szavatosságú gyógyszerekre az emberek?

– Igen, létezik erre érdeklődés, főleg az utóbbi időben. Mindenképp olyan folyamatot kell kitalálni hosszútávon, hogy megkönnyítse az embereknek a dolgát. Én úgy látom, hogy igény van a gyógyszerhulladék kezelésére. Január elejétől életbe lépett az a törvény is, amely szerint a reklámok esetében fel kell tüntetni, meg kell jeleníteni azt is, hogy a lejárt gyógyszer veszélyes hulladék. Ezzel is próbálják felhívni a figyelmet arra, hogy az emberek legyenek óvatosak a lejárt gyógyszerek tárolásával kapcsolatban.

– Mit tehetünk azért, hogy kevesebb gyógyszerhulladék keletkezzen az otthonunkban? Hogyan tudjuk ezt kiküszöbölni?

– A válasz erre egyszerű: csak akkor vegyünk gyógyszert, ha tényleg szükségünk van rá, ne próbáljunk otthon félretenni vagy felhalmozni orvosságokat azzal a gondolattal, hogy majd valamikor kelleni fog. Gyógyszertárakat minden utcáson találunk, sokszor hétvégén is nyitva vannak, tehát a vásárlás nem lehet gond. Csak olyan mennyiségű gyógyszert vegyünk meg, amelyet valóban elhasználunk. Nálunk még működik az a szokás is, hogy csak „egy pár tablettát kérünk egy dobozból”, tehát nem muszáj egy egész dobozzal megvásárolnunk. Ez a két dolog lenne, amely szerintem segítené azt, hogy háztartásunkban a gyógyszerhulladék mennyiségét a minimálisra csökkentsük.

A lejárt gyógyszer veszélyes hulladéknak számít, mi sokszor felelőtlenül mégis a szemétkbe dobjuk

Szilvássy Carola Református Szeretetotthon

Az egyházkerület által épített Szilvássy Carola Református Szeretetotthon januárban vette használatba a Diakónia Keresztyén Alapítvány sepsiszentgyörgyi szervezete, hogy az épületegyüttesben idős emberek számára kialakított, bentlakásos intézményt működtessen. Szintén ide költözhetnek be az időseknek, hozzátartozóknak segítséget jelentő, meglévő szolgáltatásaink irodái is.

A működtetők egy 80 férőhelyes, új, modern épületben várják a lakókat. A szeretetotthon 46 férőhelyes ápolórészt foglalja magában a gondozásra, segítségére szoruló idős emberek számára kétágyas szobák vannak berendezve tévével, megfelelő bútorzattal ellátva. Ugyanitt a demenciában szenvedő, fennjáró lakók számára kialakított egységekben emeletenként 7 egyágyas szoba, külön étkező-társalgó biztosított. A kislakásos részlegben 34 férőhelyet biztosítanak fennjáró idős lakók számára, ahol nappali-társalgó és kétágyas hálórész különül el kényelmes bútorokkal berendezve. Mindkét egységben saját fürdővel rendelkező szobák, világos közösségi terek, erkélyek biztosítják a kényelmet. A közlekedés akadálymentességét két lift segíti. Kint tágas teraszok, ápolt zöldövezet, sétány kínál szabadidős tevékenységre, pihenésre lehetőséget. Az intézmény konyhájával sajátos igényekre figyelő étrenddel, napi háromszori étkezést és tízórait, uzsonnát biztosít.

Mindkét bentlakásos részleg teljeskörű biztonságot, éjjel-nappali szakfelügyeletet nyújt lakóinak az alábbiak szerint.

Egészségügyi- és alapellátás: családorvosi konzultációk, szakorvosi kivizsgálások elősegítése, egészségügyi-nővéri kezelések, szakápolás, a gyógyszerírás és -adagolás biztosítása, ápolási fogyóanyagok és kellékek biztosítása, gyógytorna, mobilizáció, étkeztetés és étrendtanácsadás, mosodai, vasalási és fodrászati szolgáltatások biztosítása.

A kiadványt támogatta

Hirdetés

**Toronyjavítás
-festés
-bádogozás**

LUKÁCS ALPIN'S

0744 612 079

Szociális és közösségi támogatás: segítség a fizikai és intellektuális képességek fenntartásában, különféle szabadidős, kulturális tevékenységek szervezése, nyugdíjasklub, lelki és hitéleti támogatás, istentiszteletek, lelkipozírozás, terápiás programok, pszicho-szociális támogatás, a családtagokkal való kapcsolattartás erősítése.

Jelentkezési tudnivalók

A szeretetotthonba várják mindazokat, akik ápolásra-gondozásra szorulnak vagy akik egyedül, otthoni keretek között már nem tudnak megbirkózni a hétköznapi élet teendőivel. Fogadják azokat az időseket is, akik a demencia valamely típusával élnek, szakápolást és állandó felügyeletet igényelnek. Az otthon olyan körülményeket biztosít számukra, ahol az alkalmazottak támogatásával megtarthatják a jelenlegi állapotukat, önállóságukat és a demenciával járó nehézségeik ellenére az emberi méltóságuk megőrzésével élhetik mindennapjaikat.

Érdeklődni lehet a következő számokon: (00 4)0267 315559, (00 4)0726 376829, (00 4)0726 378155. E-mail: carola@diakonia.ro. Az intézmény címe: Sepsiszentgyörgy, Tavirózsa utca 18. szám

Halál és gyász másképp...

Találkozások, vidámság, tánc, játékok, beszélgetések, előadások. Ezek jutnak először eszembe az elmúlt két évben tartott palliatív képzésről. Pedig a téma nem csupán mosolyt senki arcára, mégis sikerült e nehéz dolgokról beszélni, hogy a hat alkalom feltöltött és megerősített. A Diakónia Keresztyén Alapítvány által szervezett képzés a német Lippische Landeskirche, illetve az erdélyi egyházkerület támogatásával jött létre, és mi lehettünk a nyolcadik csapat, amely sikeresen végezte el. A képzés célja az, hogy segítő szakemberként elsajátítsuk a megfelelő palliatív gondozási ismereteket, a hospice-szemléletet, és azokat alkalmazni tudjuk a végstádiumú betegek ellátása során.

A képzés helyszíne a paradisi Urbán Andor Konferenciaközpont volt, amely biztosította a csendet, az elvonulás lehetőségét, a természetközelséget. Csapatunkat különböző szakterületekről érkezett segítők alkották – gondozók, nővérek, diakónusok, szociális munkások stb. –, s ez a változatosság lehetőséget nyújtott kapcsolatokat, barátságok kialakulására, ugyanakkor egymás élményei, tapasztalatai által is épülhettünk, tanulhattunk.

A két év alatt igazi csapattá váltunk. Az előadások nemcsak száraz elméletek voltak, hanem úgy tanultunk a halálról, hogy abban benne volt az élet, önmagunk ismerete, határaink felfedezése, egymás elfogadása. A sírás mellett mindig volt nevetés, s mindezekben ott voltak a szervezők, az előadók, akik egyensúlyban tudták ezeket tartani.

Társadalmunkban a halál, illetve a haldoklás tabuként van jelen, pedig nemcsak segítő szakemberek témája ez, hanem mindannyiunké. Veszteséget, fájdalmat, kétségbeesést, gyászt mindnyájan tapasztalunk életünk során, s úgy gondolom, nem mindegy, hogy ezekben miként vagyunk jelen, segítő szakemberekként milyen kísérők vagyunk a haldokló számára, s nem utolsósorban honnan, kitől merítünk erőt.

| KOZMA ANNA szociális munkás |

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1-3. sz.

Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro

https://reformatus.ro/mediatar/kiadvanyok/uzenet • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Tipográfia: IDEA PLUS

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Miskolc-falusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

